

کارآفرینے آموزشے

اصول، مبانی و مصادیق

دکتر مرتضیٰ (ضای) زاهد

(عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی)

دکتر فرنوش اعلامی

(عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی)

رضایی زاده ، مرتضی ۱۳۵۶	سرشناسه
کارآفرینی آموزشی اصول ، مبانی و مصادیق / مرتضی رضایی زاده ، فرنوش اعلامی.	عنوان و نام پدیدآور
تهران : علم استادان ۱۳۹۶	مشخصات نشر
۱۶۲ ص	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۶۲۹۶-۳۳-۳	شابک
فیپا	وضعیت فهرست نویسی
کارآفرینی	موضوع
Entrepreneurship	موضوع
اعلامی ، فرنوش ۱۳۶۱	موضوع
HB۶۱۵/ ک ۱۳۹۶	رده بندی کنگره
۳۳۸/۰۴	رده بندی دیویی
۴۹۳۵۶۱۸	شمار کتابشناسی ملی

این اثر، مشمول قانر حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر، یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

کارآفرینی آموزشی اصول، مبانی و مصادیق دکتر مرتضی رضایی زاده دکتر فرنوش اعلامی

ناشر: علم استادان
صفحه آرایشی: کیانقش (حسین لر)
شمارگان: ۱۰۰۰
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶
قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال
چاپ و صفحه‌آرایی: گنج شایگان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۹۶-۳۳-۳

دفتر انتشارات: خیابان انقلاب، نبش خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۱۳۱۴، ساختمان ولیعصر،

طبقه اول، واحد ۲ تلفن: ۶۶۴۱۸۴۹۳ - ۶۶۴۱۸۴۵۷ - ۰۹۳۵۱۳۲۶۷۷۱

دفتر پخش: خیابان روانمهر، بین اردیبهشت و کارگر، پلاک ۱۴۵، طبقه اول، واحد ۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۸۱۶ - ۶۶۹۸۹۰۷۴ - ۰۹۱۲۳۹۶۸۹۴۲

فهرست

۱۱	فصل اول/ مبانی کارآفرینی
۱۲	۱-۱ مقدمه
۱۳	۲-۱ کارآفرینی؛ گذشته، حال و آینده
۱۸	۳-۱ کارآفرینی: تعاریف و مفاهیم
۲۱	۴-۱ تمایز کارآفرینی از دیگر مفاهیم مشابه
۲۵	۵-۱ فرآیند کارآفرینی
۲۸	۶-۱ موضوعات قابل بحث
۲۸	۷-۱ انواع کارآفرینی
۳۱	۸-۱ کارآفرینان زاده می شوند یا تربیت می شوند؟
۳۲	فعالیت های تکمیلی
۳۵	فصل دوم / کارآفرینی آموزشی؛ اصول و مبانی
۳۶	۱-۲ پیش درآمد: رابطه کلی بین کارآفرینی و آموزش
۳۶	۱-۱-۲ پارادایم اول: تاثیر آموزش بر کارآفرینی
۳۹	۲-۱-۲ پارادایم دوم: تاثیر کارآفرینی بر آموزش
۴۱	۲-۲ تاریخچه کسب و کارهای آموزشی
۴۸	۳-۲ نگاه ذینفع محور در ادبیات کارآفرینی
۵۰	چستی کارآفرینی آموزشی
۵۰	۴-۲ چستی کارآفرینی آموزشی
۵۰	۱-۴-۲ تعریف کارآفرینی آموزشی
۵۱	۲-۴-۲ انواع کارآفرینی آموزشی
۵۴	۳-۴-۲ موضوعات قابل بحث
۵۵	۵-۲ چرایی کارآفرینی آموزشی
۵۵	۱-۵-۲ دلایل و ضرورت توجه به کارآفرینی آموزشی
۶۰	۲-۵-۲ موضوعات قابل بحث
۶۲	فعالیت های تکمیلی

۶۳	فصل سوم / مأموریت های کارآفرینی آموزشی
۶۵	۱-۳ ذینفعان کارآفرینی آموزشی
۶۷	۱-۱-۳ کارآفرینی آموزشی برای معلمان
۶۸	۲-۱-۳ کارآفرینی آموزشی برای دانش آموزان/دانشجویان
۶۹	۳-۱-۳ کارآفرینی آموزشی برای موسسات آموزشی
۷۱	۴-۱-۳ کارآفرینی آموزشی برای کارآفرینان و متخصصان سایر حوزه ها
۷۴	موضوعات قابل بحث
۷۸	۲-۳ دستاوردها و مأموریت های کارآفرینی آموزشی
۷۸	۱-۲-۳ دستاوردها و مأموریت های کارآفرینی آموزشی برای آموزش های رسمی
۸۹	توسعه کسب و کارهای نوآورانه آموزشی
۹۱	تعمیق و پیچ با سیری دانش آموزان/دانشجویان
۹۵	افزایش انتشارات دانش آموزان/دانشجویان
۹۶	افزایش تعداد و تنوع موسسات آموزشی بخش خصوصی
۹۷	ارتقای کیفیت خدمات و مدل های موسسات آموزشی
۱۰۱	۲-۲-۳ دستاوردها و مأموریت های کارآفرینی آموزشی برای آموزش های غیررسمی
۱۰۸	۳-۳ موضوعات قابل بحث
۱۱۱	۴-۳ چالش ها و موانع فرایند کارآفرینی آموزشی
۱۱۱	کیفیت ضعیف بسیاری از نظامهای آموزشی
۱۱۵	۴-۳-۱ بی میلی کارآفرینان بالقوه برای ورود به موسسات آموزشی و توسعه علمی خود
۱۱۶	۴-۳-۲ توسعه نگاه «هزینه ای» و کاهش دیدگاه «سرمایه ای» در آموزش
۱۱۹	۴-۳-۳ روزمرگی آموزشی
۱۲۵	۴-۳-۴ ضعف سیاستها و قوانین پشتیبان برای توسعه کارآفرینی آموزشی
۱۲۷	۴-۳-۵ موضوعات قابل بحث
۱۲۹	بحث و نتیجه گیری
۱۳۱	فعالیت های تکمیلی

۱۳۳	فصل چهارم / کارآفرینی آموزشی؛ مصادیق
۱۳۴	۱-۴ مقدمه: نگاهی کلی به فرصت های ایجاد کسب و کار نوآورانه در آموزش
۱۳۵	۲-۴ انواع کسب و کارهای آموزشی
۱۳۵	۱-۲-۴ کسب و کارهای مبتنی بر انواع مدارس
۱۴۰	۲-۲-۴ کسب و کارهای کمک آموزشی
۱۴۰	موسسه کارآفرینان آموزشی

۱۴۱	مرکز آموزشی بیدول و صنعتگران منچستر:
۱۴۲	کیدز انیا:
۱۴۲	موسسه دونرچوز:
۱۴۴	۳-۲-۴ کسب و کارهای مبتنی بر تامین محتوای آموزشی
۱۴۵	۴-۲-۴ کسب و کارهای مبتنی بر خدمات آموزشی
۱۴۷	۵-۲-۴ آشنایی با کتابهای منتشرشده در زمینه کارآفرینی آموزشی
۱۴۷	کتاب کارآفرینی آموزشی: واقعیتها، چالش ها، و مقدورات
۱۴۸	کتاب آینده کارآفرینی آموزشی: فرصت های موجود برای تحول مدارس
۱۴۹	کتاب کارآفرینی آموزشی: توسعه مشارکت بخش عمومی و خصوصی برای قرن ۲۱
۱۵۰	کتاب کارآفرین آمی: ایجاد یک تفاوت
۱۵۰	کتاب کارآفرین بین المللی در بخش عمومی و نوآوری آموزشی
۱۵۱	کتاب کارآفرینی آموزشی
۱۵۱	کتاب کارآفرینی آموزشی رابطه با ساختار سازمانی و نوآوری
۱۵۱	کتاب مروری کیفی بر روی یک برنامه کارآفرینی آموزشی
۱۵۱	کتاب کارآفرینی اجتماعی در آموزش کسب و کارهای خصوصی برای خدمت عمومی
۱۵۳	آشنایی با ژورنالهای علمی در زمینه کارآفرینی آموزشی
۱۵۳	مجله کارآفرینی و مدیریت بین المللی
۱۵۴	مجله تنوری و عمل در کارآفرینی
۱۵۴	مجله تحقیقات کارآفرینی
۱۵۵	مجله کارآفرینی و مسائل مربوط به پایداری
۱۵۵	مجله کارآفرینی و توسعه منطقه ای
۱۵۶	مجله بین المللی کارآفرینی و جنسیت
۱۵۶	مجله بین المللی مروری بر کارآفرینی
۱۵۶	مجله کارآفرینی اجتماعی
۱۵۷	مجله کارآفرینی راهبردی
۱۵۷	مجله بین المللی مدیریت کارآفرینی و توسعه پایدار
۱۵۹	منابع

پیش گفتار

بارها اتفاق افتاده که وقتی با افرادی که کسب و کاری در حوزه آموزش راه اندازی کرده اند سخن گفته ایم به این نکته اشاره می کنند که ما در وهله اول به دنبال ارزشی به جز کسب درآمد بوده ایم. به راستی این ارزش آفرینی از چه جنسی است. به عنوان نمونه بیل استریکلند در محله ای فقیرنشین به راه اندازی موسسه آموزشی برای مهارت آموزی به جوانان در معرض خطر می پردازد؛ یا کیدز انیا که هدفش آموزش شاغل به کودکان و نوجوانان است و لی لی پوت کشور خودمان که به تازگی سعی در ارائه آموزش سبک نوین به کودکان این مرز و بوم دارد، همگی به دنبال چیزی فراتر از منفعت اقتصادی هستند که کارآفرینان اجتماعی آن را منفعت اجتماعی می نامند. در این کتاب برآنیم که به اهمیت این کسب و کارها پردازیم. کسب و کارهایی که باید با حرمت خاصی بدان ها نگریست و با وسواس و دقت نظر ارزش آفرینان حوزه آموزش را جدای از دلالتان آموزشی که متأسفانه به فروش پایان نامه و کتب و صدها در غیر اینها، و غیرقانونی می پردازند، دانست. البته لازم به ذکر است که متأسفانه گاهی مفهوم کارآفرینی ارزش آفرینی آموزش کارآفرینی اشتباه گرفته می شود که در این کتاب بحث شده است و آنچه مدنظر این کتاب است کارآفرینی آموزشی است و نه آموزش کارآفرینی. کارآفرینی آموزشی^۱ چیست؟ هدف از آن چیست؟ انواع آن کدام اند؟ چه موانعی بر سر راه کارآفرینی آموزشی وجود دارد؟ برای رفع این موانع چه باید کرد؟ مصادیق کارآفرینی آموزشی کدام اند؟ چرا کارآفرینی آموزشی اهمیت دارد و باید به آن پرداخت؟

اینها برخی از سوالاتی هستند که در این کتاب به آنها پاسخ داده شده است. البته نه پاسخ کامل. خوانندگان محترم برای دریافت پاسخ کامل به این سوالات، نیازمند تحقیق و مطالعه بیشتر می باشند. این کتاب، سعی شده است تا در زمینه این سوالات و برخی موضوعات دیگر، مطالب اولیه ای در اختیار علاقه مندان گذارده شود تا زمینه فکری و مطالعاتی لازم برای دنبال کردن این موضوعات در سایر منابع فراهم شود. اجازه دهید تا ببینیم برای پاسخ دادن به این سوالات، چه طیفی از مطالب و با چه ترتیبی در این کتاب ارائه شده اند. در فصل اول، مروری بر کلیات کارآفرینی صورت گرفته است. طبیعتاً برای برخورداری از فهم درستی از کارآفرینی آموزشی، ابتدا باید خود کارآفرینی را به درستی شناخت. اهمیت این شناخت، بویژه از آنجاست که تعاریف متعدد و بعضاً نادرستی از کارآفرینی در

جامعه ما شده است. یکی از این تعاریف نادرست، مساوی دانستن کارآفرینی با ایجاد کسب و کار است. اگر کارآفرینی با ایجاد کسب و کار، یکی نیست، پس مفهوم درست و اصولی آن چیست؟ در فصل یک تلاش شده است تا به این سوال پاسخ داده شود و بین مفهوم کارآفرینی با سایر مفاهیم مشابه تمایز ایجاد شود. در ادامه همین مطلب، انواع کارآفرینی نیز بیان شده اند و مطلبی نیز در خصوص قابلیت پرورش کارآفرینان ارائه شده است.

فصل دوم، متمرکز بر مفهوم کارآفرینی آموزشی است. کارآفرینی آموزشی ترکیبی از دو واژه کارآفرینی و آموزش است. حالا سوال این است که آیا رابطه بین کارآفرینی و آموزش، یک رابطه یک طرفه است یا دو طرفه. آیا در حوزه کارآفرینی آموزشی، این فقط کارآفرینی است که به کمک آموزش می آید یا این آموزش نیز در خدمت کارآفرینی قرار می گیرد؟ همچنین، تاریخچه ای از کسب و کارهای آموزشی، سیر نوآوری و تحولات حوزه کارآفرینی آموزشی در طول هزاران سال مورد بررسی قرار گرفته است. مروری بر آن سیر، می تواند نقش بزرگی که کارآفرینان آموزشی در طول تاریخ به عهده داشته اند را به خوبی مشخص کند. در فصل سوم، نگاه ذینفع محور که شالوده بسیاری از مطالب این کتاب را تشکیل می دهد، توضیح داده شده است: در این نگاه، برای توضیح هر پدیده و مفهومی، نگاهمان به ذینفعان آن پدیده یا مفهوم است. سعی می شود تا با در نظر گرفتن اقتضائات و شرایط خاص آنها، آن مفهوم توضیح داده شود. در این منظور، در ابتدا باید ذینفعان آن مفهوم شناسایی شوند. در این فصل نیز به شناسایی ذینفعان مختلف کارآفرینی آموزشی پرداخته شده است و نقش هر کدام از این گروه ها در حوزه کارآفرینی آموزشی توضیح داده شده است. در ادامه و بر اساس همین نگاه ذینفع محور، به بیان تعریف و انواع کارآفرینی آموزشی، دلایل است آن، و فرصت ها و چالش های آن پرداخته شده است.

حال که در دو فصل یک و دو، برداشتی اولیه از مفاهیم کارآفرینی و کارآفرینی آموزشی ارائه شد، برای برخورداری از درک بهتری از کارآفرینی آموزشی، لازم است کمی راجع به اصطلاح مفاهیم نظری برویم. بدین منظور در فصل چهارم این کتاب تلاش شده است تا با ارائه مصادیق عملی کارآفرینی آموزشی، مقداری فراتر از مفاهیم نظری بیان شده در دو فصل اول برویم و مثالها و مصادیقی از کارآفرینی آموزشی را در حوزه های مختلف ارائه دهیم. ارائه این مصادیق به خوانندگان محترم کمک می کند تا بتوانند مفاهیم نظری بیان شده در فصول قبلی را بهتر درک کنند و آن اصول را در قالب مثالهای ارائه شده بیازمایند. در پایان این فصل نیز مروری بر کتب و مجلات علمی موجود در زمینه کارآفرینی آموزشی شده است تا به علاقه مندان این حوزه برای مطالعه تکمیلی مباحث مطرح شده در این کتاب کمک کند.